

ærede Rigsdagsmand her har foreslaaet. Han har anført, at Grunden til Forslaget var, at Midlerne vare utilstrækkelige, men kan den ærede Rigsdagsmand da ikke see, at de ved hans Forslag blive meget mere utilstrækkelige, end de ellers vilde være. Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 2den Valgfreds (M. Hage) fremkom igaar, og ogsaa idag, med Anhydninger til Foranstaltninger, hvorved Midlerne kunde blive mere tilstrækkelige, og det er vistnok at fremhæve, at naar Regjeringen endnu i dette Dieblif kunde befremme sig til at udstede Creditbeviser, der naturligtvis vilde gaae som godt Betalingsmiddel mellem Mand og Mand, hvorved de Penge, der kunne ventes fra England, strax kunde blive flydende, saa vilde derved en stor Hjælp opnaaes. Den samme ærede Rigsdagsmand har ogsaa meent, at al Forhandling her om denne Sag vilde være overflødig, men det troer jeg dog ikke; jeg troer, at ethvert Ord, der i dette Dieblif bliver udtalt her, har en vis Vægt, forsaavidt der indeholdes Noget dert, som er brugbart, og jeg troer derfor, at den ærede Rigsdagsmands egne Udtalelser vilde beholde deres Vægt, og at det er godt, de ere fremkomne. Findes det da siden, at der er begaaet væsentlige Feil af den Regjering, der nu paatager sig det fulde Ansvar, og at den ikke har benyttet disse Penge paa en rigtig Maade, saa vil det, at der er paavist bedre Maader, hvorpaa de kunne benyttes, falde tilbage paa Regjeringen selv, og det vil stedse blive et Mittel mere til at bedømme dens Handlemaade. Jeg maa altsaa raade til at forkaste disse Uendningsforslag saa hurtigt som muligt. Alt det, der staar i §§ 2 og 3, er tildeels Noget, som Regjeringen, naturligtvis, hvad ogsaa den ærede Minister har bemærket, selv vil tage i Betragtning saaledes som og forsaavidt det kan see, naar den kan handle med frie Hænder, men som den maaskee ikke bliver istand til paa behørig Maade at tage i Betragtning, naar den skal have et saadant Controlcollegium ved Siden af sig. Man maa desuden spørge, hvem dette Collegium vilde komme til at bestaae af, Skulde Partiernes her, ligesom ved andre Valg, see at komme overeens om, paa hvem Valget skulde falde, hvorledes vilde da Resultatet

blive? Man kan ikke vide, hvorledes Stemmerne vilde falde her i Salen, og om de ikke tilfældigt kunde falde paa Mand, der aldeles ingen Mening havde om Sagen; det var virkelig godt muligt, thi ved saadanne Leiligheder ere Valgene aldeles ikke til at beregne. Det forekommer mig ogsaa at være en Uting, at Ublaane netop skulde see paa 12 Maanedes og ikke derover; saadanne Regler kunne ikke gives ved denne Leilighed, thi intet Menneffe kan isorveien sige, hvad der er fornødent, og hvad der ikke er fornødent, og enhver Indskrænkning af denne Art bliver derfor fordærvelig. Vi vide jo desuden temmelig godt, at paa de i Uendningsforslaget nævnte Conditioner saae vi ikke Laanet, og Ingen her vilde dog forsynde Loven for saadanne imagineære Forslags Skyld, som aldeles ingen praktisk Betydning have. Den ærede Rigsdagsmand maa aldrig have havt med praktiske Forretninger af den Slags at gjøre, siden han kan fremkomme med saadanne Forslag; han kan maaskee sige, at det har jeg heller ikke, men dert tager han dog mærkelig Feil, thi jeg maa bemærke, at der, hvor jeg har været ansat, bleve alle Afgifter præsterede in natura, og det Gouvernements, jeg var Medlem af, drev formelig Handelsforretning, Verelforretning o. s. v., vi vare complete Kornhandlere. Det var en Feil, men det var saa; det var ikke Noget, vi ønskede at være, men vi vare det (atter!). Ja, det er sandt, alle Afgifterne indkom in natura, og de maatte forhandles; det var ikke nogen anbefalelsesværdig Stilling, men derved har jeg dog faaet noget Begreb om, hvorledes Handelsforretninger gaae. Ved at see dem drives i det Større og ved at have været paa Steder, hvor de dreves i større Omfang end her, samler man dog ogsaa nogen Erfaring, og jeg troer virkelig ikke, at den ærede Rigsdagsmand, naar han havde havt en lignende Leilighed til at see sig om i Verden, nogenstinde vilde være kommet med Forslag af denne Natur.

Nørgaard: Anledningen til, at jeg har været saa fri at begjære Ordet i denne Sag, er nemlig for at udtale, at jeg i alt væsentligt deler den Anskuelse, hvorpaa de to første af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts